

Sygn. akt III RC 19/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący Sędzia Lidia Lenartowicz

Protokolant stażysta Marta Zwierzyńska

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Toruniu.

na rozprawie

sprawy z powództwa: M. J. (1)

przeciwko: małoletniemu F. J. (1) działającemu przez matkę A. S. (1)

o: zmianę orzeczenia w zakresie alimentów - uchylenie

orzeka

- I. ustala, iż obowiązek alimentacyjny M. J. (1) względem małoletniego F. J. (1), ustalony ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 27.04.2012r. w sprawie III RC 404/12 w kwocie po 400 zł (czteryście) miesięcznie – wygasł z dniem 09.10.2018r.,
- II. oddala powództwo w pozostałej części,
- III. nie obciąża powoda kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa,
- IV. uznaje, iż powód uiszczył opłatę w całości i nie obciąża go pozostałymi kosztami sądowymi,
- V. nie obciąża strony pozwanej kosztami sądowymi oraz kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 19/18

UZASADNIENIE

W dniu 09.01.2018r. M. J. (1) wniósł do tutejszego sądu pozew o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów poprzez uchylenie jego obowiązku alimentacyjnego względem mał. F. J. (1). Domagał się uchylenia alimentów w kwocie po 400 zł miesięcznie ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 27 kwietnia 2012r. w sprawie o sygn. III RC 404/12 – z dniem badania DNA, jeżeli zostanie wykluczone jego ojcostwo w stosunku do mał. F. J. (1) lub z dniem skutecznej odmowy przez matkę mał. F. J. – A. S. (1) poddania się przez nią i małoletniego badaniu DNA. W pkt. 2 pozwu

M. J. domagał się zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu M. J. (1) wskazał, iż w okresie od końca listopada do połowy grudnia 2009r. pozostawał w związku nieformalnym z A. S. (1). W tym czasie utrzymywali oni kontakty fizyczne.

W dniu 14.01.2010r. powód wyjechał do Niemiec, gdzie na stałe mieszkał i pracował.

W marcu 2010r. A. S. poinformował go telefonicznie, że spodziewa się dziecka i to on jest ojcem dziecka. Powód miał wątpliwości czy jest ojcem tego dziecka, bo podejrzewał, że jest bezpłodny. A. S. przekonała go, że to on jest ojcem dziecka, które ma urodzić. W tej sytuacji pod koniec marca 2010r. powód wrócił do T.. Małoletni F. J. (1) urodził się (...) w T..

W dniu 12.01.2019r. M. J. (1) złożył oświadczenie o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w T.. W dniu 21.03.2012. A. S. działająca w imieniu mał. F. J. (1) wniosła do Sądu Rejonowego w Toruniu pozew przeciwko M. J. o alimenty.

Ugodą zawartą przed tym sądem w dniu 27.04.2012r. w sprawie o sygn. III RC 404/12 M. J. zobowiązał się do płacenia alimentów na rzecz mał. F. J. (1) w kwocie po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.05.2012r.

Powód przekazywał alimenty w tej wysokości na konto bankowe matki mał. F..

M.. F. J. (1) ma obecnie 7 lat i powód nie dostrzega w nim żadnego podobieństwa do siebie. Ponadto dowiedział się, że A. S. w tym czasie co z nim utrzymywała kontakty fizyczne z innymi mężczyznami.

Powód zażądał przeprowadzenia badań DNA na okoliczność ustalenia pochodzenia mał. F. J. (1) – ale A. S. nie wyraziła zgody na te badania.

W dniu 21.12.2017r. M. J. przeprowadził badania nasienia, które potwierdziły jego bezpłodność. W związku z powyższym powód złożył do Prokuratury Okręgowej w Toruniu wniosek o wytoczenie powództwa o zaprzeczenie jego ojcostwa w stosunku do mał. F. J. (1). W interesie dziecka jest bowiem, aby jego biologiczne pochodzenie było zgodne z pochodzeniem prawnym, stwierdzonym w akcie urodzenia.

Natomiast ta okoliczność ma wpływ na zasady dziedziczenia i obowiązek alimentacyjny. Ze względu na powyższe powód podtrzymał złożony pozew, a ponadto wnosił o zawieszenie przedmiotowego postępowania do czasu ustalenia ojcostwa przez prokuraturę oraz o zawieszenie obowiązku alimentacyjnego od dnia 01.12.2014r.

Sąd ustalił, iż w dniu 30.04.2018r. Prokuratura Rejonowa T. Centrum-Zachód w T. wniosła do tutejszego sądu pozew o ustalenie, że pozwany M. J. (1) nie jest ojcem mał. F. J. (1) urodzonego przez A. S. (1).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 18.05.2018r. zawieszono postępowanie w sprawie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie III RC 341/18 Sądu Rejonowego w Toruniu.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17.08.2018r. ustalono bezskuteczność oświadczenia M. J. (1) złożonego w dniu 12.10.2010r. przed Kierownikiem USC w T. o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) urodzonego (...) w T. – syna A. S. (1).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 12.03.2019r. podjęto zawieszone postępowanie z uwagi na prawomocne zakończenie sprawy z powództwa Prokuratury Rejonowej T. Centrum- Zachód w T. przeciwko M. J. (1), mał. F. J. (1) i A. S. (1) o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, sygn. akt III RC 341/18.

Na rozprawie w dniu 18.04.2010r. pełnomocnik powoda wnosił o uchylenie obowiązku alimentacyjnego M. J. względem mał. F. J. (1) z dniem złożeniem przez powoda oświadczenia o uznaniu małoletniego tj. z dniem 12.10.2010r.

Na rozprawie w dniu 11.06.2019r. pełnomocnik powoda podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Pozwana A. S. wyrażała zgodę na uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem mał. F. J. z dniem wydania wyroku w sprawie o sygn. III RC 341/18 o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa. Wnosiła ponadto o nie obciążanie jej kosztami sądowymi w sprawie.

Na rozprawie w dniu 29.08.2019r. pełnomocnik powoda podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wnosił o pominięcie przez sąd dowodu z przesłuchania powoda, gdyż przebywa on i pracuje zagranicą.

Ponadto pełnomocnik powoda wnosił o obciążenie strony pozwanej kosztami sądowymi oraz kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych – w tym kosztami dojazdu pełnomocnika powoda na 2 rozprawy do sądu z G. do T. (wydatek na zakup benzyny za dojazd samochodem – 199,20 zł łącznie za 2 przejazdy).

Pozwana A. S. zmieniła stanowisko w sprawie tj. zgadzała się na uchylenie obowiązku alimentacyjnego M. J. względem mał. F. J. – z dniem uprawomocnienia się wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Toruniu z dnia 17.08.2018r. w sprawie o sygn. III RC 341/18, w którym ustalono bezskuteczność oświadczenia M. J. o uznaniu ojcostwa mał. F. J..

Takie stanowiska w sprawie strony zajmowały do momentu zakończenia przedmiotowego postępowania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

A. S. (1) i M. J. (1) poznali się w listopadzie 2009r.

- wtedy też nawiązali bliższą relację i podjęli współżycie fizyczne.

W styczniu 2010r. powód wyjechał do Niemiec, gdzie mieszkał na stałe i pracował.

W marcu 2010r. pozwana zorientowała się, że jest w ciąży. Była przekonana, że ojcem dziecka jest M. J. – dlatego poinformowała go o tym telefonicznie.

M.. F. J. (1) urodził się (...) W dniu 12.10.2010r. M. J. (1) złożył oświadczenie o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w T..

Strony pozostawały w związku do sierpnia 2011r.. wtedy A. S. poprosiła M. J. (1), aby się wyprowadził.

Od momentu wyprowadzki powód nie przekazywał żadnych pieniędzy na utrzymanie mał. F. J. (1). W tej sytuacji w dniu 21.03.2012r. A. S. wniosła do Sądu Rejonowego w Toruniu pozew przeciwko M. J. o alimenty na rzecz mał. F. J.. Ugodą zawartą przed tym sądem w dniu 27.04.2012r. w sprawie o sygn. III RC 404/12 M. J. zobowiązał się do płacenia alimentów na rzecz mał. F. J. (1) w kwocie po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.05.2012r.

W tym czasie powód był bezrobotny i nie przekazywał alimentów na rzecz mał. F. J. (1).

W 2016r. powód M. J. poznał w Niemczech Polkę, z którą nawiązał bliższą relację. Chciał z nową partnerką mieć dziecko.

W dniu 21.12.2017r. powód przeprowadził badanie swojego nasienia, które potwierdziło, że jest on bezpłodny.

W dniu 23.03.2018r. biegli z katedry Medycy Sądowej (...) w T. C. M. im. L. R. w B. na podstawie przeprowadzonych badań DNA M. J. (1), F. J. (1) i A. S. (1) wydali opinię odnośnie pochodzenia mał. F. J. (1) - wyniki badań pozwoliły na wykluczenia ojcostwa biologicznego M. J. (1) w stosunku do F. J. (1).

W dniu 30.04.2018r. Prokuratura Rejonowa T. Centrum-Zachód w T. wniosła do tutejszego sądu pozew o ustalenie, że pozwany M. J. (1) nie jest ojcem mał. F. J. (1) urodzonego przez A. S. (1).

Wyrokiem Sądu rejonowego w Toruniu z dnia 17.08.2018r. w pkt. 1 ustalono bezskuteczność oświadczenia M. J. (1) złożonego w dniu 12.10.2010r. przed Kierownikiem USC w T. o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) ur. (...) w T. – syna A. S. (1).

W pkt. 2 wyroku nie obciążono pozwanych kosztami sądowymi, którymi obciążono Skarb Państwa. Wyroku z dnia 17.07.2018r. w zakresie pkt. 1 uprawomocnił się z dniem 09.10.2018r. - żadna ze stron nie złożyła apelacji.

Natomiast M. J. złożył zażalenie na postanowienie o kosztach zawarte w pkt. 2 wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17.08.2018r.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 21.12.2018r. oddalono zażalenie M. J..

Pozwana A. S. (1) zeznała, iż nie ma wiedzy kto jest ojcem biologicznym mał. F. J. (1). Po narodzinach F. powód M. J. mieszkał z nią i dzieckiem u matki pozwanej. Powód był osobą bezrobotną i pozostawał na utrzymaniu A. S.. W sierpniu 2011r. pozwana poprosiła, aby M. J. się wyprowadził, gdyż ukradł biżuterię jej, matki oraz brata oraz nadużywał alkoholu.

W latach 2012 i 2013 pozwany nie płacił alimentów na mał. F. J. (1). Po wyjeździe do Niemiec powód założył konto walutowe i udzielił A. S. pełnomocnictwa do tego konta. Na to konto wpływały alimenty na F., które jako pełnomocnik wypłacała matka mał. pozwanego.

Od maja (...). - po badaniach DNA powód przestał płacić alimenty na mał. F. J. (1).

A. S. mieszka z synem F., który ma obecnie 7 lat.

Od 01.09.2019r. małoletni jest uczniem III klasy Szkoły Podstawowej nr (...) w T.. Chłopiec choruje na padaczkę, pozostaje pod opieką lekarza neurologa i zażywał zapisane przez niego leki. Do dnia 29.08.2019r. A. S. nie otrzymała decyzji o przyznaniu jej świadczenia 500 plus na syna. Nie otrzymuje zasiłku rodzinnego na F.. A. S. pracuje w ZUS w T. na stanowisku obsługi dokumentacji, z wynagrodzeniem 3100 zł brutto, 2200 zł netto miesięcznie. Jest zatrudniona na cały etat na czas nieokreślony.

Wspólnie z synem zamieszkuje w T. przy ul. (...) – jest właścicielką tego mieszkania. Świadczenia za mieszkanie wynoszą : czynsz 330 zł miesięcznie, gaz 50 zł miesięcznie, prąd 100 zł miesięcznie, media 100 zł miesięcznie.

A. S. nie ma zaciągniętych długów czy pożyczek.

Dowód : - zeznania pozwanej A. S. k. 82-83

- zeznania świadka G. J. k. 81 verte

- wyniki badań nasienia powoda M. J. k. 6

- odpis skrócony aktu urodzenia mał. F. J. k.7

- oświadczenia powoda M. J. o niepłaceniu alimentów k.73-79

- zaświadczenie o zarobkach pozwanej k.80

- sygn. akt III RC 404/12

- sygn. akt III RC 341/18

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o

zeznania pozwanej A. S. (1) i świadka G. J. (2) jak również dowody z dokumentów złożonych przez strony w toku postępowania, szczegółowo wskazane powyżej. W ocenie Sądu dokumenty te mające zarówno charakter dokumentów urzędowych, jak również dokumentów prywatnych były w pełni wiarygodne. Ich prawdziwość nie została zakwestionowana przez żadną ze stron postępowania, zaś w ocenie Sądu także nie było podstaw do ich podważenia.

Sąd z urzędu przeprowadził dowód z akt III RC 404/12 i III RC 341/18.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanej A. S. (1) oraz świadka G. J. na okoliczność istnienia podstaw do uchylenia obowiązku alimentacyjnego powoda M. J. (1) względem mał. F. J. (1) ustalonego w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 27.04.2012r. W sprawie o sygn. III RC 404/12.

Na mocy art. 302 kpc Sąd odstąpił od przesłuchania powoda M. J. (1) uwzględniając w tym względzie wnioski jego pełnomocnika.

Powód mieszka i pracuje w Niemczech, a zebrany do tej materiał dowodowy

pozwoił na wydanie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie – z pominięciem zeznań powoda.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, iż stosownie do art. 133 § 1 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w kwestii realizacji obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka, wskazując słusznie, iż obowiązek ten stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka” i należytego przygotowania go odpowiednio do jego uzdolnień do pracy zawodowej (art. 98 k.r.o.). Czas trwania tego obowiązku nie jest ograniczony terminem i nie pozostaje też w zależności od osiągnięcia przez uprawnionego określonego wieku czy stopnia wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy powstanie, ustanie ale i zakres obowiązku alimentacyjnego jest to, czy dziecko jest zdolne utrzymać się samodzielnie.

Zgodnie zaś z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w

przedmiotowej sprawie sąd uznał, iż zachodzą podstawy do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego M. J. (1) względem mał. F. J. (1).

W dniu 12.10.2010r. M. J. (1) złożył oświadczenie przez Kierownika USC w T. o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) ur. (...) Składając powyższe oświadczenie powód był przekonany, że jest ojcem

biologicznym mał. F. J. (1). W przekonaniu tym utwierdzała go również matka małoletniego A. S. (1).

Sąd ustalił, iż po raz ostatni alimenty ma mał. F. J. zostały ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 27.04.2012r. w kwocie po 400 zł miesięcznie. Początkowo powód nie płacił alimentów w powyższej wysokości, zaczął je przysyłać na konto walutowe w Polsce po wyjeździe do Niemiec.

Powód związał się na terenie Niemiec z nową partnerką i chcieli mieć dziecko.

Dopiero brak możliwości zajścia w ciążę partnerki skłonił powoda do

przeprowadzenia w dniu 21.12.2017r. badania nasienia, które potwierdziło, że powód jest bezpłodny. Na początku 2018r. powód zwrócił się do Prokuratury Rejonowej T. Centrum- Zachód w T., aby wytoczyła powództwo do Sądu Rejonowego w Toruniu o ustalenie bezskuteczności jego oświadczenia o uznaniu mał. F. J. (1). Na wniosek prokuratury zostały przeprowadzone badania DNA M. J. (1), A. S. i mał. F. J. (1). W opinii z dnia 23.03.2018r. biegli z C. M. w B. (...) w T. wskazali, że wyniki przeprowadzonych badań pozwalają na wykluczenie ojcostwa biologicznego M. J. (1) w stosunku do mał. F. J. (1).

Dopiero po przeprowadzeniu badań DNA – w dniu 30.04.2018r. Prokuratura Rejonowa T. Centrum Zachód w T. wniosła do Sądu rejonowego w Toruniu pozew przeciwko M. J. (1), mał. F. J. (1) i A. S. (1) pozew o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17.08.2018r. w pkt. 1 ustalono bezskuteczność oświadczenia M. J. (1) złożonego w dniu 12.10.2010r. przed Kierownikiem USC w T. o uznaniu ojcostwa względem mał. F. J. (1) ur. (...) w T. – syna A. S. (1). Powyższy wyrok odnośnie pkt. 1 uprawomocnił się z dniem 9 października 2018r.

Ze względu na powyższe, w pkt. I wyroku ustalono, iż obowiązek alimentacyjny M. J. (1) względem mał. F. J. (1) ustalony ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 27.04.2012r. w sprawie o sygn. III RC 404/12 w kwocie 400 zł miesięcznie – wygasł z dniem 09.10.2018r.

W pkt. II wyroku oddalono powództwo w pozostałej części

W pkt. III wyroku nie obciążono powoda kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa.

O kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 102 kpc – mając na względzie charakter sprawy oraz sytuację rodzinną i materialną mał. pozwanego F. J. (1) oraz jego matki A. S..